

Morning Service: 10:00 A.M

Holy Badarak: 10:30 A.M

Celebrant: Fr. Hovsep Karapetyan, Pastor
Dn. Leon Khoja-Eynatyan, Pastor's Assistant

Ushers: Mr. Ghazaros Ghazarian, Mr. Armenak Ozkanian,
Mrs. Marie Pashayani

Choir: Dr. Hratch Semerjian, Director

Organist: Mr. Tigran Hovhannisyan

Bible Readings: Isaiah 20:2-21:6; Gal. 4:3-18; Luke 4:14-23

FELLOWSHIP HOUR HOSPITALITY TABLE

is hosted by the Parish Council of St. Mary
welcoming our Pastor's Assistant
DN. LEON KHOJA-EYNATYAN

PRAYERS FOR SPEEDY RECOVERY FOR:

Harry Balukjian, Zabelle Soghomonian Beard, Keghanoush Boyajian, Roderick Bush, Michael Dittmann, George Dunyan, Joan Eames, Bedros Guiragossian, Joseph Kachachi, Armen Khoranian, Vahan Khoyan, George Krikorian, Kay Mangasarian, Varsenig Markarian, John Najarian, Hripsime Nazarian, Arpine Panosyan, Horen Panosyan, Mary Perkins, Araksi Prodromidis, Robert Riley, Vazgen Teymoury, Armine Turmanian, Gulbahar Tufeckgian

OUR THANKS TO

the Bazaar Committee, the Women's Guild, the Parish Council
and all the individuals whose hard work
was rewarded by a great success of our annual food festival.
God bless all of our dedicated parishioners and give them health
And may He reward their faithful service to the church.

OCTOBER CALENDAR OF EVENTS

<u>Monday, Oct. 19, 7:00pm</u>	Lecture series "Kings and Queens of Historic Armenia"-2
<u>Tuesday, Oct. 20, 7:00pm</u>	Acolyte Training/Bible Study
<u>Friday, Oct 23, 6:30pm</u>	Shnorhali School Family Night
<u>Saturdays, Oct 24</u>	Woman's Guild Montee Workshop
<u>Sunday, Oct. 25</u>	Feast of the Discovery of the Holy Cross
<u>Monday, Oct. 26, 7:00pm</u>	Lecture series "Kings and Queens of Historic Armenia"-3
<u>Tuesday, Oct. 27, 7:00pm</u>	Acolyte Training/Bible Study
<u>Friday, Oct 30, - 8:00</u>	Kef Night, fellowship, food and entertainment
<u>Saturday, Oct 31</u>	Woman's Guild Montee Workshop
<u>November 7, 7:00 pm</u>	Montee Keff Night

TWO PARTS OF THE BADARAK

The principal liturgical service of the Armenian Church is, as its name implies, the Divine Liturgy (in Armenian, *Badarak*). The *Badarak* is not merely *one of the things* the Church does. It is the most important expression of the Church's faith and identity.

In all of the ancient Churches, the Divine Liturgy consists of two large blocks: the Synaxis [*Jashou Zham*], and the Eucharist [*Kohapanoutyoun*]. In the Armenian *Badarak* these two parts are preceded by a preparatory introduction and end with a brief conclusion, both late additions to the ancient two-part structure.

The Synaxis, which means "Assembly," or "Gathering together," is often called the "Liturgy of the Word," because this part of the Divine Liturgy centers on the reading of passages from the Bible, especially the Holy Gospel. The Armenian Church fathers always emphasize that in the reading of the Gospel Jesus Christ himself is revealed. Around the turn of the eighth century, the Armenian theologian Stepanos of Siunik (†735) wrote, "...It is not a delegate who pronounces the Gospel, or even an angel, but the Lord of heaven and earth himself, saying, 'I came from the Father and have come into the world' [Jn 16:28]." So Christ is revealed in the Gospel reading and this corresponds to his revelation by his body and blood in Holy Communion.

The second block of the *Badarak* is called the "Eucharist," a Greek word meaning "thanksgiving." We give thanks to the Lord because he has saved us and cares for us. The heart of the Eucharist in all ancient Christian traditions is called the Anaphora or Eucharistic Prayer [*Khorhrtamadooyts* or *Kohoutyan Aghotk*]. This long prayer is recited by the priest on behalf of all the people.

In the Divine Liturgy, the Church takes unleavened bread and wine and offers them to God. We ask that he sanctify them by his Holy Spirit and change them into the Body and Blood of Jesus Christ, a means for our communion with him. The Armenian Church believes that when we receive Holy Communion, we are not eating mere bread and wine. By the miraculous power of God, we are receiving Christ himself, in a manner, which we admit is beyond our comprehension.

We participate most fully in the Divine Liturgy when we receive Holy Communion. It is the greatest Christian privilege, and ideally, baptized members of the Armenian Church should receive communion whenever the *Badarak* is celebrated.

- Հոկտեմբեր 19** Ղուկիանոս Հարյուրապետի, որ հավատաց Քրիստոսի խաչելությանը և Հովսեփ Աստվածահորը, Հովսեփ Արիմաթացու և Քրիստոսի բարեկամ Ղազարոսի ու նրա երկու քույրերի՝ Մարթայի ու Մարիամի հիշատակության օր
- Հոկտեմբեր 20** Մբ. Թեոդիտոն քահանայի, Ջենոն, Մակար և Եվդոքսեա զինվորների և Ռամելասի հիշատակության օր
- Հոկտեմբեր 22** Մբ. Խարիթյանների, Արտեմեա, Քրիստափոր սուրբ վրկաների և երկու կանանց՝ Կալինիկեի և Ակյուլինեի հիշատակության օր
- Հոկտեմբեր 24** Տասներկու Մբ. Վարդապետների՝ Ռեթեոսի, Դիոնեսիոսի, Սեդրեստրոսի, Աթանասի, Կյուրեղ Երուսաղեմացու, Եփրեմ Խուրի Ասորու, Բարսեղ Կեսարացու, Գրիգոր Աստվածաբանի, Էպիֆան Կիպրացու, Հովհան Ոսկեբերանի և Կյուրեղի հիշատակության օր

FEAST DAYS

- October 19** Feast of Sts. Captain Lukianos, who believed in Christ's Crucifixion, Joseph - the Godfather, Joseph of Arimathea, and Friends of Christ – Lazarus and his two sisters – Martha and Mary
- October 20** Feast of the Priest St. Theoditon, Sts. Soldiers Zenon, Makar, Eudoxios and Ramelas
- October 22** Commemoration of St. Aret and His Companions, Holy Martyrs Artemeos, Sts. Christopher and the Two Women – Kalinike and Akyouline
- October 24** Commemoration of the Twelve Archimandrites – Sts. Retheos, Dionisios, Selbestros, Athanas, Cyril of Jerusalem, Ephrem Khourie Assyrian, Vasil (Barsegh) of Caesaria, Gregory of Nyssa, Gregory the Theoloegian, Epiphan of Cyprus, John Chrysostom and Cyril

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՍԲ. ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐԻ`

ՌԵԹԵՈՍԻ, ԴԻՈՆԵՍԻՈՍԻ, ՍԵՂԲԵՍՏՐՈՍԻ, ԱԹԱՆԱՍԻ,
ԿՅՈՒՐԵՂ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՑՈՒ, ԵՓՐԵՍ ԽՈՒՐԻ ԱՍՈՐՈՒ, ԲԱՐՍԵՂ
ԿԵՍԱՐԱՑՈՒ, ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԻ, ԷՊԻՖԱՆ ԿԻՊՐԱՑՈՒ,
ՀՈՎՀԱՆ ՈՍԿԵԲԵՐԱՆԻ և ԿՅՈՒՐԵՂԻ ՀԻՇԱՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Այս հայրերը կամ վարդապետները եղել են առաքինի կյանքով ու նկարագրով հռչակված անձնավորություններ, որոնք եկեղեցու կողմից դասվել են սրբերի կարգը և ճանաչվել որպես Ընդհանրական Եկեղեցու մեծ հայրեր, Սուրբ Գրքի հեղինակավոր մեկնիչներ, քրիստոնեական հավատի ուղղափառ ավանդապահներ:

Տասներկու վարդապետների գործունեության կարևորագույն առանցքն ուղղափառ հավատի պահպանությունն ու անաղարտ փոխանցելն էր սերունդներին: Քրիստոնեության հիմնադրման օրվանից գոյություն են ունեցել հերետիկոսներ, հերձվածողներ, որոնց հետևորդները, սխալ ընկալելով ու մեկնաբանելով Աստծո խոսքը, առաջացրել ու զարգացրել են թյուր պատկերացումներ և մոլար ուսմունքներ` կապված քրիստոնեական վարդապետության հիմնարար սկզբունքների հետ: Բայց ի հակադրություն նրանց` եկեղեցու տասներկու վարդապետները, ամբողջության մեջ ըմբռնելով աստվածային հայտնությունը, տվել են վարդապետական առանցքային դրույթների և սկզբունքների ճշգրիտ մեկնությունը` ուղղափառության սահմաններում զարգացնելով եկեղեցական աստվածաբանությունը:

Տասներկու վարդապետների դերն ու նշանակությունն այսօր, առավել քան երբևէ անհրաժեշտ են մեր հասարակության համար, որտեղ ներթափանցել են Սուրբ Գրքի կամայական մեկնիչներ, որոնք Աստծո խոսքի` իրենց ոչ ճիշտ ընկալումներն ու պատկերացումները պատվաստում են մեր ժողովրդի զավակների մտայնության մեջ` հեռացնելով նրանց ոչ միայն իրական, ճշմարիտ փրկության ճանապարհից, այլև մեր ազգային գիտակցությունից, Աստվածաշունչ մատյանի ուղղափառ մեկնությամբ ձևավորված մտածողությունից, նաև ազգային դիմագծից ու նկարագրից: Ուստի, այս տոնը մեզ համար ևս մեկ պատեհ առիթ է արժևորելու մեր նախնյաց թո-

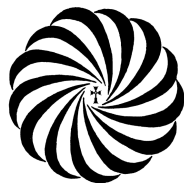
դաձ հարուստ ժառանգությունը՝ հավատարիմ մնալով մեր եկեղեցուն և Քրիստոսի Եկեղեցու Սբ. Հայրերի լույս հավատին:

**COMMEMORATION OF THE TWELVE ARCHIMANDRITES – STS.
RETHEOS, DIONISIOS, SELBESTROS, ATHANAS, CYRIL OF
JERUSALEM, EPHREM KHOURIE ASSYRIAN, VASIL (BARSEGH) OF
CAESARIA, GREGORY OF NYSSA, GREGORY THE THEOLOGIAN,
EPIPHAN OF CYPRUS, JOHN CHRYSOSTOM AND CYRIL**

Those Archimandrites (Holy Doctors) or Church Fathers (Hierotheus of Athens, Dionysius of Areopagite, Silverst of Rome, Athanasius of Alexandria, Cyril of Jerusalem, Ephraem the Syrian, Barsegh (Vasil) of Caesaria, Gregory of Nyssa, Gregory of Nyssa, Gregory the Theologian, Epiphanius of Cyprus, John Chrysostom and Cyril of Alexandria) have been famous for leading a pious and devote life and are considered to be the Fathers of the Universal Church, respectable interpreters of the Holy Bible and orthodox maintainers of the Christian Faith.

The main goal of the twelve Church Fathers' activity was maintenance and passing to the coming generations the orthodox faith Heresies and sects and their followers have existed since the existence of Christianity. They have falsely comprehended and interpreted the Word of God, have set forth and developed false and misleading teachings related to the fundamental principles of Christianity. In contrast to them, the twelve Church Fathers, comprehending the divine revelation in the whole, have provided the true interpretation of the doctrinal key points and principles and have developed ecclesiastical theology.

The role of the twelve Church Fathers is at present especially important for our society, where various false interpreters of the Holy Bible have intruded.

¹⁴Եւ Յիսուս Հոգու զօրութեամբ վերադարձաւ Գալիլիա, ու գաւառի բոլոր կողմերում նրա համբար տարածուեց: ¹⁵Եւ նա ուսուցանում էր նրանց ժողովարաններում՝ փառաւորուելով բոլորից: ¹⁶Եւ եկաւ Նազարէթ, ուր նա սնուել մեծացել էր. եւ ըստ իր սովորութեան՝ շաբաթ օրը ժողովարան մտաւ: ¹⁷Եւ նրան տուին Եսայի մարգարէի գիրքը. եւ նա վեր կացաւ ընթերցելու. եւ երբ գիրքը բացեց, գտաւ այն տեղը, ուր գրուած էր. ¹⁸«Տիրոջ Հոգին իմ վրայ է, դրա համար իսկ օծեց ինձ, ինձ ուղարկեց աղքատներին աւետարանելու, սրտով բեկեալներին բժշկելու, ¹⁹գերիներին ազատում քարոզելու եւ կոյրերին՝ տեսողութիւն, կեղեքուածներին ազատ արձակելու, Տիրոջը ընդունելի տարին հռչակելու»: ²⁰Եւ փակելով գիրքը՝ տուեց պաշտօնեային ու նստեց. եւ ժողովարանում գտնուողների բոլորի աչքերը նրա վրայ էին սեւեռուած: ²¹Սկսեց ասել նրանց. «Այսօր այս գրուածքները կատարուեցին, երբ լսում էիք ձեր ականջներով»: ²²Եւ բոլորը վրկայում էին ու զարմանում նրա բերանից ելած շնորհալի խօսքերի վրայ ու ասում. «Սա Յովսէփի որդին չէ՞»: ²³Եւ նա ասաց նրանց. «Անշուշտ, ինձ այս առածը կ'ասէք. «Բժի՛շկ, բժշկի՛ր ինքդ քեզ»: Այն ամէնը, ինչ արել ես Կափառնայում, որչափ որ լսեցինք, արա՛ւ եւ այստեղ, քո գաւառում»:

Luke 4:14-23

¹⁴Jesus returned to Galilee in the power of the Spirit, and news about him spread through the whole countryside. ¹⁵He taught in their synagogues, and everyone praised him. ¹⁶He went to Nazareth, where he had been brought up, and on the Sabbath day he went into the synagogue, as was his custom. And he stood up to read. ¹⁷The scroll of the prophet Isaiah was handed to him. Unrolling it, he found the place where it is written: ¹⁸"The Spirit of the Lord is on me, because he has anointed me to preach good news to the poor. He has sent me to proclaim freedom for the prisoners and recovery of sight for the blind, to release the oppressed, ¹⁹to proclaim the year of the Lord's favor."^[a] ²⁰Then he rolled up the scroll, gave it back to the attendant and sat down. The eyes of everyone in the synagogue were fastened on him, ²¹and he began by saying to them, "Today this scripture is fulfilled in your hearing." ²²All spoke well of him and were amazed at the gracious words that came from his lips. "Isn't this Joseph's son?" they asked. ²³Jesus said to them, "Surely you will quote this proverb to me: 'Physician, heal yourself! Do here in your hometown what we have heard that you did in Capernaum.' "